

tema broja

PEDESET GODINA

Uvod
Kratka povijest/ustrojstvo ADU
Razgovor

Vjeran Zuppa

Glumci - svjedoci vremena

Josip Bobi Marotti

Žarko Potočnjak

Goran Vrbanić

Anketa

**AKADEMIJE
DRAMSKE
UMJETNOSTI**

PEDESET GODINA AKADEMIJE DRAMSKE UMJETNOSTI

PEDESET JOJ JE GODINA TEK

Akademija dramske umjetnosti slavi svoju pedesetu obljetnicu. Na mjesto dekana došao je Vjeran Zuppa. Tamo se nešto događa. Pa je zato tema broja posvećena upravo Akademiji, sa različitih strana i iz različitih vizura.

Razgovor s Vjeranom Zuppom

U doba mog studiranja uz Zuppino ime se uvijek spominjalo zlatno doba Teatra ITD. Pričali su da je on tamo napravio čuda. Može li se to ponoviti na Akademiji? Novi dekan je umirovio dio starih profesora, dovodi nove, ostvaruje ideju o sedmom odsjeku (studiju produkcije), uvodi nove metode, dovodi zanimljive predavače, studente poziva na suradnju.... Otvaranje kantine izazvalo je pravu senzaciju. Čak su i bivši studenti počeli ponovno dolaziti na Akademiju. Akademija postaje zgodno mjesto za razgovor, kavu i pivo. Obzirom da je poznata činjenica kako većini genijalnih umjetničkih djela kolektivne umjetnosti (što film i kazalište jesu) prethode sati i sati nekonvencionalnih razgovora i pozitivne atmosfere; očekujemo kako će Akademija uskoro zatrpiti svijet i okolicu svojim remek djelima.

Anketa o Akademiji

Trebala je biti polemična i konstruktivna. Željeli smo suprotstaviti mišljenja onih koji su završili Akademiju i onih koji je nisu završili. Bivšim studentima Akademije koji su odgovorili na postavljena pitanja - puno hvala. No, ljudi koji nisu završili Akademiju pokazali su zavidnu kreativnost u izbjegavanju sudjelovanja. Tako da nismo ostvarili zadani si cilj, ali činjenica da nam niti jedan nije htio odgovoriti možda ukazuje na nešto drugo. Mi smo vjerovali da će oni koji nisu završili Akademiju biti kritični prema toj ili bilo kojoj drugoj instituciji umjetničkog obrazovanja, no izgleda da uspješni kazališni ljudi Hrvatske smatraju nedostatak formalnog obrazovanja problemom. Bezrazložno.

Glumci - svjedoci vremena

Tri glumačke generacije, Bobi Marotti (nekadašnji profesor), Žarko Potočnjak (nekadašnji student) i Goran Vrbanić (današnji student Akademije) - opisali su svoje dojmove. Bobijev i Žarkovi tekstovi otvaraju vrata Akademijinih uspomena. Poznata imena hrvatske kulture u nepoznatim situacijama - čak i u scenariju. Goranov tekst me u prvom trenutku iznenadio, a onda razveselio. Netko je konačno imao dovoljno hrabrosti da tiho šaputanje akademaca artikulira u pismeni krik. Ova tri teksta su složila sliku o Akademijinih proteklih pedeset godina. Od poštovane, cijenjene i nedodirljive dame (početkom pedesetih), preko kolegice pune razumijevanja (krajem šezdesetih) do starice koju su njezini studenti počeli mrziti i omalovažavati (danas). Njezina starost i njezina tradicija učinili su je nekompatibilnom sa suvremenošću.

Ipak, čini se da je Akademija opet pred novom epohom. Ne zna se još kakvom, ali studenti i profesori su počeli akciju rekonstrukcije. Nove instalacije samo što nisu postavljene.

Prilog pripremila Anita Jelić

KRATKA POVIJEST ADU

Osnutak Akademije dramske umjetnosti proizlazi iz odluke o potrebi sustavnoga školovanja na području dramske umjetnosti što ju je Hrvatski sabor 1861. god. iskazao Zakonskim člankom o kazalištu (LXXVII) i to:

§ 6. Odbor ima utemeljiti u Zagrebu učilište za osoblje kazališno, zatim imenovati i plaćati viešta učitelja.

Učilište pod nazivom Hrvatska dramska škola utemeljuje Stjepan Miletić 1896. god, a smješteno je u zdanju Hrvatskoga pjevačkog društva Kolo, koje je upravo te godine svjedokom prvih filmskih projekcija u Hrvatskoj. Mijenjajući ustroj i oblike nastave učilište djeluje kao Državna glumačka škola (1920), Glumačka škola (1939), Zemaljska glumačka škola (1945) da bi 1950. god. preraslo u Akademiju za kazališnu umjetnost (Akademija kazališne i filmske umjetnosti, Akademija za kazalište, film i televiziju, Akademija dramskih umjetnosti).

Akademski studij glume i kazališne režije, uspostavljaju dr. Branko Gavella, dr. Drago Ivanišević i Ranko Marinković (1950), studij filma i televizije utemeljuju Kosta Spaić, Ante Babaja, Nikola Tanhofer, dr. Branko Belan i Radojka Tanhofer (1967/8), a studij dramaturgije utemeljuju dr. Vladan Švacov i dr. Nikola Batušić. Uz vlastite vrijednosti koje samostalno razvija već jedno stoljeće, s rektorima koje je sama birala, Akademija prihvaća trostoljetnu tradiciju Sveučilišta u Zagrebu i u njegovu članstvo pristupa 1979. godine.

(* * *)

USTROJSTVO ADU

Akademija dramske umjetnosti je umjetnička akademija i znanstveno-nastavna institucija u području dramske umjetnosti, u kojoj se izvode sveučilisni studiji kazališta, filma, televizije i radija te provodi umjetničko i znanstveno stvaralaštvo, produkcija i javno prikazivanje umjetničkih ostvarenja, kao i izdavanje knjiga i publikacija. Sveučilisni studiji Glume, Režije (kazalište i radiofonija), Režije (film i televizija), Snimanja, Montaže i Dramaturgije traju četiri godine. Osim u Zagrebu, Akademija je imala ili ima dislocirani studij Glume u Osijeku, Splitu i Rijeci, a sada se odvija studij u Osijeku.

Akademiju čine nastavnici, redom istaknuti pisci, scenaristi, glumci, kazališni, filmski i televizijski redatelji, snimatelji, montažeri, znanstvenici, teoretičari i studenti. U složeni nastavni i radni proces na šest sveučilisnih studija uključeno je oko 140 studenata, oko 80 nastavnika i izvanjskih suradnika. Temeljni zadaci studija, umjetničkog, znanstvenog i stručnog rada ostvaruju se u sklopu odsjeka Akademije unutar kojih djeluju i katedre koje objedinjuju umjetničke ili stručne predmete sa srodnim kolegijima.

Sukladno umjetničkom i znanstvenom području na kojem djeluje Akademija je aktivni član međunarodnih udruga CILECT (Centre International de Liaison des Ecoles de Cinema et de Television) Bruxelles, IIRT (Istituto Internazionale per la Ricerca Teatrale, Casa Goldoni) Venezia, FIRT (International Federation for Theatre Research) London i ELIA (European League of Institutes of the Arts) Amsterdam.

Organizacija rada i studija

Akademija djeluje po Zakonu o visokim učilistima, Statutu Sveučilista u Zagrebu, po svome vlastitom Statutu i uredbama koje je izdala sama Akademija, uz poštovanje digniteta sveučilisne i akademske tradicije. Akademija uživa akademsku autonomiju. Njome neposredno upravljaju akademske vlasti, a to su, Akademijsko vijeće i dekan Akademije. Ovima se kao službenici priključuju tajnik Akademije i ostali djelatnici koji su potrebni za ispravno obavljanje poslova Akademije.

Temeljni zadaci studija i umjetničkoga, znanstveno-istraživačkog i stručnog rada ostvaruju se u sklopu Akademijskih odsjeka.

Akademijski odsjeci temeljeni su i organizirani na studiju umjetničkih, odnosno teorijskih disciplina. Unutar odsjeka ustanovljuju se katedre koje objedinjuju umjetničke predmete sa srodnim kolegijima. Predstojnik odsjeka, odnosno pročelnik katedre predstavlja odsjek/katedru i brine se za ukupni nastavni, umjetnički, znanstveni i stručni rad.

Svi se ostali poslovi ostvaruju preko Akademijske službe, koju čine Tajništvo Akademije sa službama, Biblioteka, služba Organizacije nastavne proizvodnje, kao i ostale tehničke i pomoćne službe.

(* * *)